

Library of Congress, Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — šeštadienis, Saturday, October 13, 1979

Nr. 238

SVEIKINAME AM. LIET. IR ALT KONGRESA!

JOHN CONNALLY RAGINA IZRAELI PASITRAUKTI IŠ UŽIMTŲ ŽEMIŲ

JAV TURI IŠSAUGOTI TAIKĄ MAŽ. AZIJOJE

Respublikonų prezidentinė vil-tis John B. Connally spalio 11 d. pareiškė, kad Izraelis turi pasi-traukti iš užimtų sričių, kurias jis įsigijo kovose su arabais, ir kad visiems be išimties palesti-niečiams būtų leista saugiai su-grįžti į savo žemes ir laisvai iš-sirinkti vytausybe. Connally tai sakęs turėdamas omenyje taiką Maž. Azijoje. Jis dar pridūrė, kad kiekvienas palestiniečių ly-deris, kuris tik atsisąžėtų už-puolimų ir teroro, turėtų būti priimtas prie taikos derybų stalo.

Pasak Connally, padidintos JA Valstybių karinės jėgos Maž. Azijoje būtina reikalingos tai-ka išsaugoti. Taipgi nepamiršo ir Indijos vandenyno, kuriame nuolatos turėtų savo bazę 5-as JAV karinis jūrų laivynas; kad būtų apsaugoti žemės aliejaus (naftos) pristatymo keliai, kad būtų saugoma Arabų jūra.

„Baigiant dėstyti savo nuom-onę, kaip kandidato nuo respub-likonų partijos į valstybės pre-zidentus, Connally susumavo: a) Arabams ir Izraeliui pasira-šius taikos sutartį, visos Izraelio civilinės kolonijos iš užimtų arabų žemių turi palaipsniui pasitraukti; b) į šventas Jeru-zalėje vietās turėtų būti laisvas priėjimas be jokių varžymų ir leidimų visoms religijoms; c) turėtų būti laisva prekyba tarp Izraelio ir arabų bei kitų kraštų; d) turėtų būti įkurtas palestiniečių bankas Jeruzalėje, kapitalą sukaupiant paties ara-bams ir prie to prisidėdant JAV, Japonijai, Vokietijai, Anglijai ir kitiems; e) Saudi Arabijai ir kiti žemės aliejų turintieji kraštai turėtų stabilizuoti alie-jaus kainą ir niekad jos ne-keisti; f) JAV turėtų suorganizuoti sąjungą taikai išlaikyti ir apsaugoti aliejaus kelius. Į to-kią sąjungą turėtų įeiti Japoni-ja, Izraelis, visi arabų kraštai, NATO organizacijos nariai ir JA Valstybės.

— Vakarų Europa psichologiš-ka jau yra paveikta Sovietų Sąjungos grąsinimų. Ji nenori-nti, vel apturėti „šaltąjį karą“, kuris, tiesą sakant, ir nebuvo pasibaigęs. Jis tik yra prideng-tas detentės skraiste. Europos politikai baiminasi, kad, gink Dieve, Amerikos Kongresas ne-atmestų SALT II sutarties.

KALENDORĖLIS

Spalio 13: Kaledonija, Edvar-das, Vilūnė, Ažuolas.

Spalio 14: Fortūnata, Kalis-tas I, Lakštuonė, Mindaugas.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 6:15.

Dėbučiuota, šilčiau.

Subalansuotas biudžetas ir tvirtas doleris

Kai Kongreso biudžetinė tar-nyba pranešė, kad Amerikos ekonomija ižengė į recesiją, kuri mažiausia tęsis iki šių metų pa-baigos, turėdama dvigubai padidėjusią infliaciją ir bedarbių skaičių nemažiau 7,3%, laikas jau būtų suprasti, pasimokinus iš tokio „ekonominio eksperi-mento“, kad infliacija ir nedar-bas negali būti panaikinta vie-šais tik darbais arba mokesčių kreditais, bet krašto piliečių laisva, sveika ir agresyvia ini-ciatyva, darbštumu ir gera vi-daus tvarka. Streikais ir „hipių“ bei triukšmadarių riaušėmis nei infliacija, nei nedarbas nebus sutvarkyta.

JA Valstybės įsietio savo gar-bingą vietą pasaulyje tik dėka savo piliečių progresyvaus pro-duktingumo, bet ne biurokratų skelbiamomis taisyklėmis, isa-kymais, nurodymais. Vietoje didėjančių mokesčių ir „subalan-suojamo“ biudžeto tik lendant į didesnes valstybės skolas, ku-rios ir taip jau siekia virš 900 milijonų dolerių, laikas jau būtų turėti tvirtai be paskolų suba-lansuojamą valstybės biudžetą ir pastovią krašto valiutą, rašo š.m. rugpjūčio 1 d. laidoje „Hu-man Events“. Tik protinai tvarkomos valstybės išlaidos ir tvirtas, pastovus doleris tegali išgelbėti kraštą nuo suirutės...

Iš lietuviško gyvenimo

Australija. — Pavergtųjų Tau-tų Taryba š.m. rugpjūčio 24 d. buvo surengusi Molotovo ir Ribbentropo gėdingosios sutar-ties 40 metų sukakties minėjimą. Federacinio Australijos parla-mento atstovas Mr. Hodman iša-mia kalba priminė, kad laisva-jame pasaulyje stokoja veiksmingo, tvirto vado.

Sveicarija. — Sveicarijoje lei-džiamas informacinis biuletenis vokiečių kalba „Glaube in der II Welt“ dažnai paskelbia oku-puotos Lietuvos pogrindyje lei-džiamos „Lietuvos Kataliku Bažnyčios Kronikos“ praneši-mus.

Lenkija. — Okupuotos Lietu-vos kompozitorius B. Gorbulskis jau kelintą kartą apsilanko pas Suvalkų trikampio lietuvius su savo kūriniais, koncertais. Jų programos altiko Punsko lietu-vių kultūros namų vokalinis in-strumentinis ansamblis „Pu-nia“, vadovaujant J. Vainai ir dalyvaujant vietiniams solis-tams bei merginų ansamblui „Ulbonėlis“.

Kanada. — Ponios V. Stane-vičienės rūpesčiu Hamiltone steigama liuanistikos kursai. Jos telefonas: 627-0624.

— Čikagoje įsisteigė „Lithua-nian Video“ organizacija, kuri gamins dokumentinius filmus televizijai skirtose juostelėse.

tas laisvės nevertas
kas negina jos!

AMERIKOS JAUNIMO SAJUNGOS SUAŽIAVIMAS VAŠINGTONE

BUVęs KALIFORNIJOS GUBERNATORIUS
R. REAGAN VANOJA PREZIDENTĄ

Pasak tautinio konservatorių savaitraščio „Human Events“ (1979 m. 35 nr.), galimas respub-likonų kandidatas į valstybės prezidentus Ronald Reagan pasakęs Amerikos jaunimo sąjun-gos (Young Americans for Free-dom) delegatams, suvažiuo-vusiems Vašingtone: „Trejų metų prez. Carterio prezidentavimas davė mums Afganistano kriti-mą, Panamos kanalo atidavimą, Taivano pardavimą, Irano žlu-gimą ir dabar vėl mus pastato prieš prez. Carterio administra-cijos kartu su sovietais sureda-guotą SALT II sutartį, kaip prieš kokį cukraus pudrą pasal-dintą tortą, kuri visam laikui užtikrintai Kremliams ponams į rankas įteikia atominių ginklų persvarą, nukreiptą prieš JA Valstybes, prieš Amerikos pilie-čius, kad jie suvengtų nuolatinę atominių bombų grėsmę.“

Anot savaitraščio, Amerikos jaunimo sąjungos suvažiavę de-legatai, kurių tarpe dalyvavo ir iš Kanados tokios pat sąjungos atsiųstieji atstovai, rimtai svarstė galimo kandidato į valstybės

kumščiuojamį atgal kiekvienos valstybės, kuri tik savo darže turi žemės aliejaus šaltinį, ir kiekvieno diktatoriaus, kuris tik turi pilną kumštį reikalavimų.

Kaip Brežnevas teisinga sovietų imperializmą

WASHINGTON. — Sovietų Sąjungos laikraščio „Pravda“ politinis komentatorius Vitaly Korionov rašo, kad Amerika, planuojanti apsupinti Vakarų Europą atominiais Pershing 2 sviediniais, susilauks atitinka-mos Sov. Sąjungos reakcijos.

Korionov pažodžiui cituoja Brežnevo pareiškimą Berlyne, kad SSSR savo pajėgų Europos kontinente nedidins daugiau, negu yra reikalinga apsigyni-mui. Bet, žinoma, „Sovietų Są-junga negali indiferentiškai žiūrėti į tai, kaip JAV ir kitos NATO valstybės savo militari-niais pasirušimais grąšina jos saugumui“.

— Į Liubeką atplaukė grupė tremtinių, pasprukusių iš rusų okupuotų kraštų. Vokiečiai lei-do atplaukusiems apsigyventi Vokietijoje.

— Egiptas gavo žinių iš Saudi Arabijos, kad netrukus reikala-i pasikeis. Visi sieks taikos.

Sveikindami ALT ir Amerikos Lietuvių Kongresą, įvykstantį 1979 m. spalio 12-14 d. Cleveland'e, linkime darnaus, vieningo reikalų nagrinėjimo, kad Kongreso darbai atneštų vaisius būsi-moje Madrido konferencijoje, kad pavergtos Lietuvos klausimas būtų iškeltas visame pasaulyje ir kad jos pavergtė būtų pa-smekti, reikalaujant laisvės, numatytos Jungtinių Tautų žmo-gaus teisių ir tautų laisvių deklaracijoje.

Tenka priminti, kad 1920 m. balandžio mėn. 12 d. Sovietų Sąjungos vadai pasirašė sutartį viso pasaulio ir Tautų Sąjungos akistatoje pripažindami nepri-klausomą Lietuvos valstybę vi-sam laikui. Tačiau šią viešai pasirašytą sutartį Maskvos tiro-nai sulaužė negarbingai oku-puodami nepriklausomos Lietu-vos visą teritoriją 1940 m. bir-želio mėn. 15 dieną. Lietuvos gyventojai, vos spėję 22 metus pasidžiaugti laisve, buvo pa-versti rusiškos, sukomunistintos imperijos vergais.

Kadaise senaisiais laikais is-torijos ciniški filosofai laikomas Diegenes (412-323), beiėskant tauraus ir teisingo žmogaus, skersai ir išilgai apkeliovo Grai-kiją. Bet ar jis rado? Neatrodė! Kaip senaisiais laikais, taip ir šiandien teisė ir teisingumas vaikšto užrištomis akimis, nor-paties Aukščiausiojo duobtuose Mozei dešimties įsakymuose žmogaus teisė laisvai gyventi yra apsaugota: „Neužmušinėk, bet mylėk savo artimą kaip patį save!“ Šių prisakymų įtaškoje 1215 metais Anglijos karalius Jonas pasirašė Magną Chartą, kuri šiandien istorikų ir teisinin-ku įvertinama pirmuoju žmo-gaus teisės ir laisvės apsaugojan-čiu dokumentu, ir kurį 1689 me-tais Britanijos imperijos valdo-vai pralėdė taip vadinamą tei-sių biulimį (English Bill of Rights). Šis žmogaus teisės ir laisvės apsaugojantis Britanijoje paskelbtas įstatymas buvo pa-dėtas JA Valstybių nepriklau-somybės deklaracijos pagrinde, kurios dėsnį visą laiką šventai prisilaikoma.

Šiandien, prisimenant Auk-čiausiojo prisakymus, chartas ir bilius, žmogaus teisės ir tau-tų laisvė plačiai diskutuoja-ma, svarstoma. Neperseniausia 140-ties tautų suvažiavę teisi-ninkai priėmė rezoliuciją, pa-skelbdami: „Žmogaus teisės ir tautų laisvė sudaro pagrindą taikos...“ Rezoliucijoje pasau-lio teisininkai reikalauja baigti persekiojimus, gerbti pagrindi-nes žmogaus teisės ir teisę tau-tų laisvę. Betgi, skaudančia šir-dimi tenka pripažinti, kad šis viso pasaulio teisininkų reika-lavimas paliko šauksmu tyruo-se, neradęs atgarsio despotų au-syse, nes šiandien, dvidešimtajame pažangos, civilizacijos ir kultūros amžiuje, ištisos tautos tebėra paglemžtos, pavergtos, paverstos okupantų vergais. Net ir tos, kaip Lietuva, Latvi-ja, Estija, kurios prieš antrąjį pasaulinį karą gyveno nepri-klausomai, ugdamos savo kultūrą, besidžiaugdamos laisve, yra naikinamos kacetuose, kan-kinamos kalėjimuose, psichia-trinėse, skandinamos alkoholyje, nutautinamos.

Toki barbariška elgesį visas pasaulis mato anapus geležinės

Kinija susirado geros naftos

PEKINAS. — Kinijos žinių agentūra Xinhua praneša, kad Pietinėje Kinų jūroje netoli Hong Kongo 9.900 pėdų gilu-moje rasta labai geros rūšies naftos (mineralinio aliejaus), spėjama, kad nemažos atsargos. Naftos pramonininkai Hong Konge tvirtina, kad rasta jo nafta yra pirmos rūšies, nes šios priemaišo turi labai mažą nū-simį. Iki šiol visos kinų r-fos vermės kontinente turi naftą su dideliu nuosimčiu parafino, dėl to iš jos padaryti gerą gazo-liną daug kaštuoja.

— Urugvajaus lietuvių kul-tūros draugija išsirinko naują valdybą. Valdybą įeina: G. Mačanskas, A. Vitkauskas, L.G. Šleivys R. Pretkienė, T. Dorely-tė, A. Judynas. Į revizijos komisi-ją: P. Stanevičius, V. Josu-ponis, V. Dorelis.

— Australijoje, Sidnėjuje, bu-vo surengtas lietuviškos spau-dos atgavimo 75 metų sukak-ties minėjimas. Jį surengė sa-vaityraščio „Mūsų pastogė“ re-daktorai ir administracija.

uždangos, komunistų sukurtoje imperijoje — Sovietų Sąjun-go-vai pralėdė taip vadinamą tei-sių biulimį (English Bill of Rights). Šis žmogaus teisės ir laisvės apsaugojantis Britanijoje paskelbtas įstatymas buvo pa-dėtas JA Valstybių nepriklau-somybės deklaracijos pagrinde, kurios dėsnį visą laiką šventai prisilaikoma.

— I Liubeką atplaukė grupė tremtinių, pasprukusių iš rusų okupuotų kraštų. Vokiečiai lei-do atplaukusiems apsigyventi Vokietijoje.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS SULAS

III metai

Spalio 13, 1979 - Nr. 41 (101)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4486 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

JAV VASTYBĖS DEPARTAMENTO OFICIALI OPINIJA DĖL SOVIETŲ SĄJUNGOS NAUJOJO PILIETYBĖS ĮSTATYMO

Pabaltijo Advokatų ir Teisinių narių susirinkime spalio 3 d. adv. Charels P. Kal rezidencijoje susirūpinta ir aptartas gauta iš JAV Valstybės Departamento oficiali opinija dėl Sovietų Sąjungos naujojo pilietybės įstatymo. Iš tos oficialios opinijos paaiškėjo, kad JAV Valstybės departamentas kreipėsi tuo reikalu į Sovietų Sąjungos vyriausybę prašant tikslesnių paaiškinimų, kiek tas liečia iš Pabaltijos kraštų kilusius piliečius ir natūralizacijos kelių įgyjusius JAV pilietybę.

JAV Valstybės departamentas atmetė dvigubos pilietybės sąvoką, kaip priešingą JAV Konstitucijai. JAV Valstybės departamentas pareiškia, kad kiekviena suvereninė valstybė turi teisę pagal tarptautinės teisės dėsnius savo įstatymu nustatyti kas yra ar nėra to krašto pilietis, bet ji neturi teisės savo pilietybės užmestį teisėms JAV piliečiams. Departamentas aiškiai pabrėžė, Sovietų Sąjungos vyriausybei, kad JAV gyventojas, įgijęs JAV pilietybę gimimu ar natūralizacijos keliu, yra pilnateisė JAV pilietis, nežūrint kokių pretenzijų jį Sovietų Sąjungos vyriausybė turėtų pagal naują Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymą.

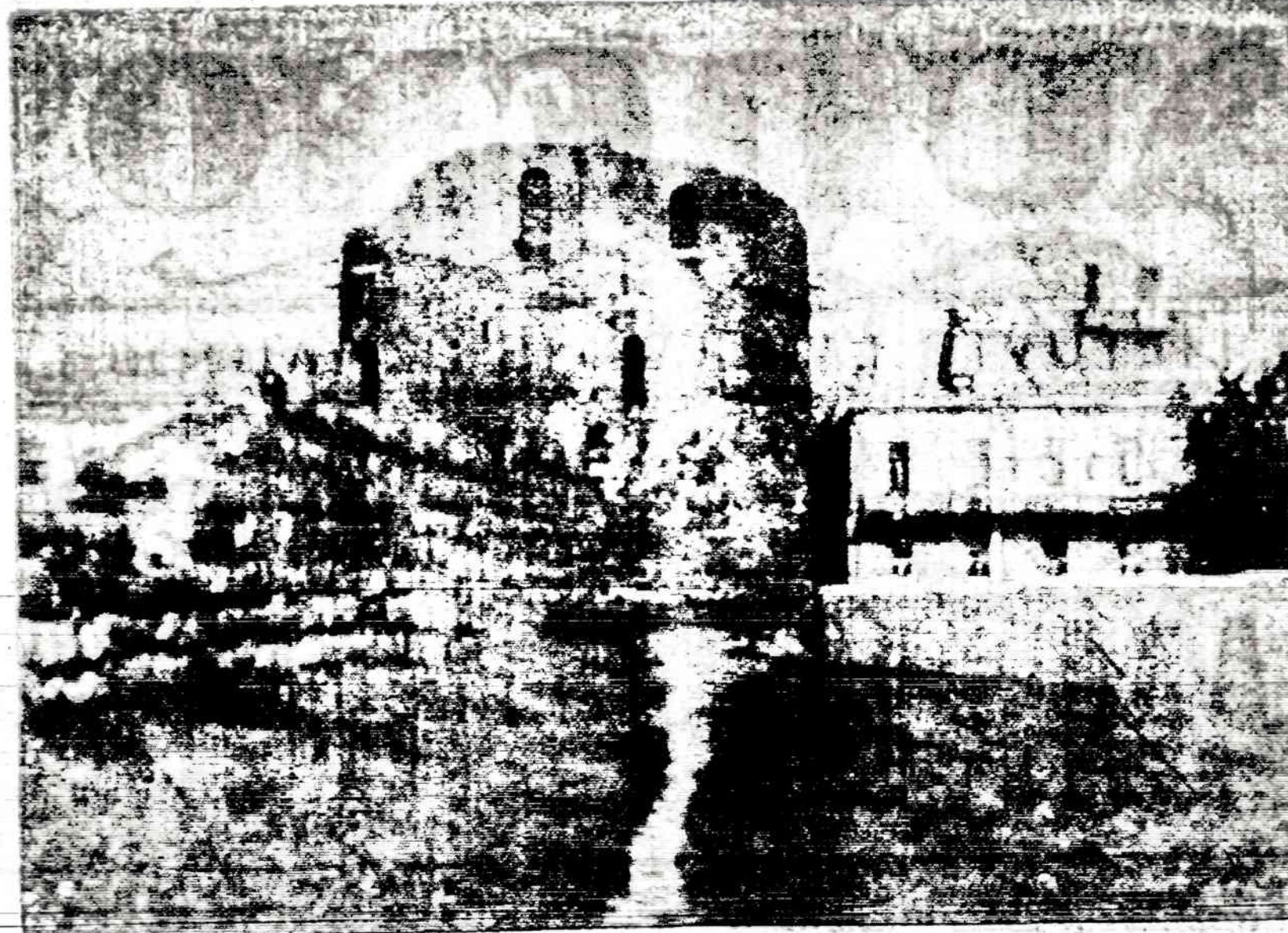
Visi JAV piliečiai, kurie įvažiuoja į Sovietų Sąjungą su JAV pasu ir Sovietų Sąjungos viza, privalo būti traktuojami kaip pilnateisiai JAV piliečiai, nežūrint jai, kad dabar Sovietų Sąjungos vyriausybė laiko juos savo piliečiais.

Kaip ta Sovietų Sąjungos pilietybės įstatymą vykdyt Sovietų S-gos vyriausybė praktiškame gyvenime ir kaip jį taikys pabaltiečiams — laikas parodys. Kiekvieną atvejų JAV Valstybės departamentas pataria visiems Pabaltijos kilmės JAV piliečiams būti apdairiems ir vykti į Sovietų Sąjungos okupuotus kraštus atidėti, o vykstantieji į tuos kraštus, prieš tai turėtų suėti į kontaktą su JAV Valstybės departamentu, nes kiekvienas, vykstantis į minėtus kraštus, privalo prisiminti riziką už galimas pasekmes.

Dėl šios procedūros informacijos, galite paskambinti ar kreiptis raštu į — The Office of Soviet Union Affairs, Department of State, Washington, D. C. 20250; telefono numeris (202) 632-8670.

Lygos sekretorius

P. S. Netrukus bus susauktas Pabaltijo Advokatų ir Teisinių Lygos lietuvių, latvių ir estų grupių narių

Kauno pilis

susirinkimas, kuriame bus aptariami tolimesni žygiai dėl Sovietų Sąjungos naujo pilietybės įstatymo taikymo Pabaltijos kraštų kilmės žmonėms, JAV piliečiams.

Pranas Fabius

KUR YRA GERIAU IR PIGIAU IŠEJUS POILSIN GYVENTI?

Jeigu Jūs galvojate 1980 m. išeiti į poilsį visam laikui, t.y. pension, pasinaudokite New Yorko Chase Economist asociacijos surinktais duomenimis, kurie gali padėti pasirinkti gyvenimo vietovę šramo politinių laisvų krašte Amerikoje, kur daugelis lietuvių rado laisvę grobą ir ekonominę gerovę.

Pagal asociacijos surinktus duomenis, geriausia išėjusiems pensijon apsigyventi J. Amerikos Valstybių valstijose: Utah, Louisiana, South Carolina, Nevada, Texas, Alabama, Arizona, Florida ir Georgia.

Išvardintose valstijose yra lengviau gauti pas. Sec. pensijos — išmokų prašymai ten yra sveltiausias klimatas bei rekreacijos įstaigos, pigesnės butai, apsipirkimo (shopping) centrai ir prieinamas mediciniškas patalpinimas, ko ypačiai kitose valstijose pasigenda pensininkai. Prie šių iš-

vadų priejo Chase Economist studijos vadovai.

Studijų tyrinėtojai taip pat nurodė "mažiau pageidaujamas" (less desirable) apygardas, būtent: New England, New York, ir New Jersey valstijas. Tai apygardos, kuriose didesni mokesčiai, brangesnė tarnavimo (utilities) išlaidos ir siauria nedarbas.

JŪS KLAUSIATE, — MES ATSAKOME

KL. Man iš tikrųjų reikalinga reali pagalba, kad mane kas nors perkraustytų į seniorams skirtus namus. Aš esu skolingas, Gazo kompanijai apie \$500. Bet aš neturiu tiek pinigų, tai man gali kiekvieną dieną išjungti gazo pristatymą. Be to aš turiu ligoninę, kuri praimtų mane apsigyventi, bet man reikia žmogaus, kas galėtų mane perkraustyti. Pasakykite, kas man gali padėti?

Mrs. T. B. iš West Sides ATS. Jūsų prašymą patenkino Chicago Department of Human Services, Clarence Cech Community Service direktorė, iš West Garfield community service centro. Mums pranešė, kad jus perkėlė į naują apartamentą su gazo šildymu. Jūsų skola įtraukta į Emergency energijos programą. Atėity jums ta įstaiga teiks pagalbą ir skola padės apmokėti.

KL. Mano motina nori kiti mėnesį apsigyventi senelių namuose. Ar Medicare apdrauda apmokėti visas išlaidas už ten gyvenimą?

ATS. Medicare neapmokė senelių namų išlaidų, tiesiogiai apdraudai nepriklauso senelių globa. Medicare apmokės išlaidas senelių institucijose, jei pacientas buvo ankščiau gydomas mažiausia 3 dienas ligoninėje ir priimtas į specialius laike 14 dienų, kai buvo iš ligoninės išrašytas.

KL. Malonekite paaiškinti Medicare išmokų terminus, kai apsigyvename senelių namuose.

Kazys S. tas

ATS. Kai iš ligoninės išėjus, tai 60 dienų paaujas periodas prasideda. Laikas skaitomas nuo tos dienos, kai apsigyvenote senelių namuose. Šiuo ir kitais socialiniais reikalais paaiškinimus lietuvių kalba ir reikalingas formos valdinėms ir savivaldybėms įsitaigoms užpildo Socialinio Krašto reikalų vedėjas A. Cepulis, 3261 So. Halsted St. Chicago, Ill. (Spaicio namai, II aukštas), rinkėjas.

KL. Aš noriu įsigyti privatinę sveikatos apdraudą, kuri pakeistų vadinamą Supplement Medicare apdraudą. Pasakykite, kuri apdrauda yra geresnė ir pigesnė?

ATS. Medicare apdrauda nepadengia visas gydytojo ir kitokių sąskaitų pilnumoje. Ji apdrauda apmoka tikrai gydytojo s-tos 80%, o pats pacientas dar turi mokėti 60 dol. kiekvienais metais. Todėl daugelis žmonių įsigyja privacias apdraudas. Ji privaciu apdraudų yra įvairių rūšių. Chicagoje yra kelios, pvz. Blue Cross, Blue Shield, Etna, Banker's ir kt. Patarime aplankyti apdraudų įstaigas ir sužinosite, kuri apdrauda yra pigesnė ir patikimesnė.

KL. Mano tėvas, 80 m. amž., išrašytas iš ligoninės, šiuo metu jis gauna Meals on Wheels maistą iš MacNeal Memorial ligoninės, iš Berwyno. Mano tėvas yra nepriklausomas, nori gyventi vienas. Mes norime žinoti ar yra agentūra, kuri ap rūpins tėvo ilgesnį laiką maistu. Malonekite apie tai plačiau paaiškinti, Mrs. K. H. iš Woodridge apylinkės.

ATS. Mes manome, kad jūs esate kontakte su South Suburban Council on Aging, kuri ilgą laiką (long-term) pri stato maistą. Ligoninė mums paaiškino, kad jie dirba su tartinai su jumis ir jūsų tėvu.

KL. Paaiškinkit, kaip pasilinti West Sides senelių namų nevarka? Po to, kai Soc. Sec. ar Public Aid įstaigos sumoka gyvenimo tuose namuose išlaikymo išlaidas, aš įsivaizdavau, kad kiekvienas ten gyvenančs rezidentas gauna \$25 per mėnesį savo maizom ar būtinoms išlaidoms padengti. Bet aš netikiu, kad kas nors iš ten gyvenančių tokių pinigų su man gauna. Bičiulis Petras

ATS. Chicago's Sveikatos departamento atstovai išaiškino, kad 25-keri nursing home rentų negaudo tokių smulkių pinigų savo reikalų išlaidoms padengti. Nors dep-to atstovai ty senelių namų neįvardino, nes gal būt tai ne jų vadovės kaltės, tačiau ty namų vardai patiekti Social Security, Public Aid ar Supplemental Security Income (SSI) įstaigoms.

Išgirdęs riksmą "gelbėkit", praivis išėjo į butą. Jau moteris verkdamą paaiškino praėjusiai, kad jos mažasis vaikas tik ką prarijo kvoterį. Ne žinomasis praivis, netrukdydamas laiko, paėmė vaiką už kojų, slipriai pakratė ir kvoterį išleido ant grindų. — Brangus daktare, kuri ko laimėjimui mokina, nežinau kaip jumis atsiskaiti. — Aš ne daktaras, atsakė gelbėtojas, — aš esu mokesčių rinkėjas.

NERVŲ SISTEMOS SUTRIKIMAS — LUNATIZMAS — TAI SAVOTIŠKAS MIEGO SUTRIKIMAS

Lunatizmas — gana retas nervų sistemos sutrikimas, dažniau pasitaikantis vyrams, vaikų ir paauglių amžiuje. Jis pasireiškia automatiniais veiksmais miegant, pvz., vaikščiojimu. Dėl to lunatizmas dar vadinamas somnambulizmu (lot. somnus "miegas", ambulare "vaikščioti"). Lunatizmo terminas sieja šį reiškinį su mėnuliu (lot. luna "mėnulis"), nes jau seniai buvo pastebėta mėnulio pilnaties įtaka šiai ligai.

Nuo senų laikų žinoma, kad žmogų, kaip ir visą gyvąją gamtą, veikia įvairūs kosminiai veiksniai. Pirmiausia juos reaguoja nervų sistema. Vienas iš simbolių, išreiškiančių psichikos sutrikimus, yra mėnulis, kuris esą vadovauja smegenų veiklai.

Vieni mokslininkai lunatizmą laiko savotišku miego sutrikimu, kiti — sąmonės patologija, prilygindami ją sąmonės prieblandinimui bei fizinėms būsenoms ir ambulatoriniam automatizmui.

Lunatizmo priežastys įvairios. Dažniausia — nuomaras, arba epilepsija. Lunatizmas gali pasireikšti ir sergant traumine galvos smegenų liga, isterinėmis ir kitomis neurozėmis bei kai kuriomis kitomis ligomis. Gali jis pasitaikyti ir visiškai sveikiems žmonėms.

Lunatizmas įvairiai pasireiškia. Dažniausiai pasitaiko lengesnės jo formos, kai žmogus kalba miegodamas — somnilokvija, lyvoje mosikuoja rankomis, atsideda ir pan. Kartais su miego metu kalbančiu žmogumi galima užmegzti ryšių pokalbį, kuris gali padėti suprasti miegančiojo išgyvenimus, jūtimus. Tačiau dažniausiai toks žmogus įkreipiamasi nereguliuoja.

Sudėtingesnis lunatizmas, kai miegantis žmogus atsisakia vaikščioja. Jo akys plačiai atmerktos, vyzdžiai nejudrūs, eisena vikri. Toks žmogus gali užlipti ir vaikščioti ant stogų, aukštų sienų, tvorų, palangių, apytinkinius daiktus, šviesa, triukšmas jį nereguliuoja. Kartais toks ligonis miegodamas atlieka įvairius darbus, o atsisėdęs nustemba, kad darbas jau padirbtas. Seniau sakydavo, kad aivaras atskridęs ir darbu nudirbęs.

Pavaikščiojęs arba atlikęs kitokių veiksmus, lunatikas grįžta prie savo lovos, nusirengia, atsigula ir miega toliau. Atsisėdęs apie savo ilgęsi nieko neprišmena, apie jį sužino iš aplinkinių. Toks lunatizmas sergantis žmogus gali būti pavojingas sau (gali nukristi ir nusižeisti arba užsimušti) arba kitiems (gali užpulti kitą žmogų, jeigu tuo metu patiria kokių nemalonių jūtimus).

Tiriant lunatikų psichiką, paaiškėjo, kad jų jūtimai ir mąstymai labai pakitę. Kadangi toks ligonis toliau miega, jo veiksmams vadovauja tik tam tikra jo esybės dalis. Taigi lunatiko elgesys yra nesamoningas, nesuvaldomas. Kartais tokių lunatikų elgesys priklauso nuo liguistų idėjų.

Pastebėjus lunatizmo požymius, reikia nedelsiant kreiptis į gydytoją, kad ligonis būtų laiku ištirtas, išaiškintos susirgimo priežastys ir, esant reikalui, paskirtas gydymas.

Moks. kand. Dr. Liaudginas Radavičius

P.S. Buv. lunatikas pasakoja: "Prieš I Pas. karą, būdamas 7 m., Kybartuose, Lietuvoje, vieną naktį atsikėlęs iš lovos, mamai atidarius lauko duris, išėjau į kiemą. Man sapne digitelėjo mintis, kad turiu surasti tėveli miestelio rinkoje, kur ir nūėjau. Tėvelio neradęs, grįžau namo, nūėjau į savo lovą ir užmigau. Kita rytą pasakojau savo sapną namiškiams. Bet manęs pas gydytoją nenuvedė, nes mano lunatizmas nepasikartojė, nors per savo gyvenimą išgyvenau I ir II pas. karus, revoliuciją, metus išsėdėjau s. d. kalėjime už politinius įsitikinimus, pasitraukimą į Vakarus ir dabar gyvenant politinių laisvų ir gerbūvio krašte Amerikoje, baigė pasakojimą buvęs lunatikas P. F. pr. petitas

TRUMPAI

Po mirties vieno pasitarinio žmogaus, jo našlė ant kapo pastatė paminklą su tokiu įrašu: "Išėkis ramybėje". Ne-trukus paaiškėjo, kad testamentą įpėdiniai, kad jo našlė neišvairdinta tame palikime kaip įpėdinė. Tada našlė įsakė papildyti paminkle parašą tokiais žodžiais: "Kol aš pas tave ateis, mas negali būti be kvatunio, siu".

Du gydytojai atotų metu susitiko Miami, Fla. papuldimyje. Vienas gydytojas sako: "Sios Floridos moterys turi gražias kojas". Antras gydytojas kolegai atsako: "Žinote, aš nepastebėjau ia grazių kojų, trukus paaiškėjo, kad specialistas."

Kvatinas gali būti be paskaidžiavimų, bet paskaidžiavimai negali būti be kvatunio.

Importuoti kristalai, parceliniai servizai, gitaro karo-

liai ir žiedai, China Bosental ir kitos dovanos.

Perkame pašto ženklus bei mohetų kolekcijas.

(Prekybininko Estkos šeimos vedamas biiznis)

PATRIA CO.

3207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)

Tel. 247-5011

NAUJIENOS, 4500-80-8, IL, Saturday, October 13, 1979

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANA Į LIETUVĄ IR USSR DALIS NAUDOKITES PATARNAVIMU PLACIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VA ESPOSYLTORG)

VYRIAUSI ĮSTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590 — 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, joserasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekundadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

ALLENTOWN, PA.	126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, MD.	1828 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y. 11218	485 McDonald Avenue	633-0090
BUFFALO 12, N. Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO 22, Ill.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, ILL. 60629	2408 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, ILL. 60609	1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND, OHIO 44134	5689 State Rd.	216-845-6078
DETROIT 12, Mich.	11001 Jos Campau Avenue	365-6780
HAMTRAMCK, Mich.	11339 Jos Campau Avenue	365-6740
LAKEWOOD, N. J. 08701	234 Second St.	363-0494
LOS ANGELES 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
HERKIMER, N. Y. McKENNA RD.		315-866-3939
MIAMI BEACH, Fla.	33139 1201-17 St.	305-673-8220
NEW YORK 3, N. Y.	78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y.	324 E. 9 St.	475-7430
PHILADELPHIA, Pa.	19123 1013 N. Marshal St.	215-WA-5-8878
PHOENIX, Ariz. 85027	22047 N. Black Canyon Hwy	602-942-8770
RAHWAY, N. J.	47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	41 Whitehead Avenue	257-6390
SILVER SPRING, Md.	1002 Kennebec Ave.	589-4464
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 Marcellus Street	475-9746
59-40 FLEET ST. Forest Hills, N. Y. 11375		212-268-1594

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

MAŽO VYRŲ DIDELĖ PARODA

Chicago Meno institute dar vyksta 19-to, šimtmečio prancūzų dailininko Henri Toulouse-Lautrec tapybos, karikatūrų, plakatu paroda. Išstatyta 109 darbai. Chicagoiečiams Lautrec jau pažįstamas iš ankščiau matytų jo darbų, kurių nemažai turi muziejus.

Lautrec kilo iš prancūzų aristokratų šeimos. Jaunas būdamas tris kartus griūdamas labai susižeidė: lūžo jo šlaunų kaulai. Dėl tos priežasties pasiūkio neužaugo ir negalėjo normaliai vaikščioti. Jis turėjo talentą menui, bet jo klasės artistai nenorėjo, kad jis užsimintų menu. Bet jis nekreipė dėmesio į giminių tradicijas. Jis maišėsi su Paryžiaus bohemiškos publika. Dar studentu būdamas lankė kavines, ypač mėgo Moulin Rouge, bet ir kitur atėdavo pašisvečiuoti ir piešti charakteringus tipus. Jis visi žinijo kabaretų lankytojai ir jam pozuodavo. Dabar Albi, Prancūzijoje yra atidarytas Toulouse-Lautrec vardo muziejus.

Si Lautreco paroda Meno institute sudaryta iš kolekcionierių, pridėdant turimuosius muziejų paveikslus. Jis turėjo vidutinį išsilavinimą su pakalau laipsniu, bet visą savo gyvenimo dalį pašventė tiktai daliai. Poetas Boudelaire padarė daug įtakos jo laiko dailininkams ir poetams, ragindamas daugiau domėtis moderniu gyvenimu ir kurti naujus dalykus,

atsikratyti nuo Akademijos manierizmo. reikia ieškoti naujos dvasinės išraiškos, tiesos ir naujo grožio. Žinoma, impresionistų sąjūdis prasidėjo anksčiau (su Courbette). Bet Lautrec nebuvo impresionistų bičiulis, kaip ir kiti, pav., Cezanne, Gauguin. Jis nevyko nei į Arles, nei į Fontainebleau girias, bet draugavo su kabaretų, brolių bei kavinų svečiais. Jį visi pažino ir mėgo. Jis buvo Paryžiaus gyvenimo charakteris ir pavaizdavo to gyvenimo asmenybes visai paprastai, be jokios pretenzijos. Tuo jis skyrėsi nuo kitų to laiko kolegu.

Jis išėjo iš savo turtingų namų, išsinešė studiją Montmartre gaivėje ir naktis praleisdavo bohemiškos kavinės prieidamas būdingus charakterius.

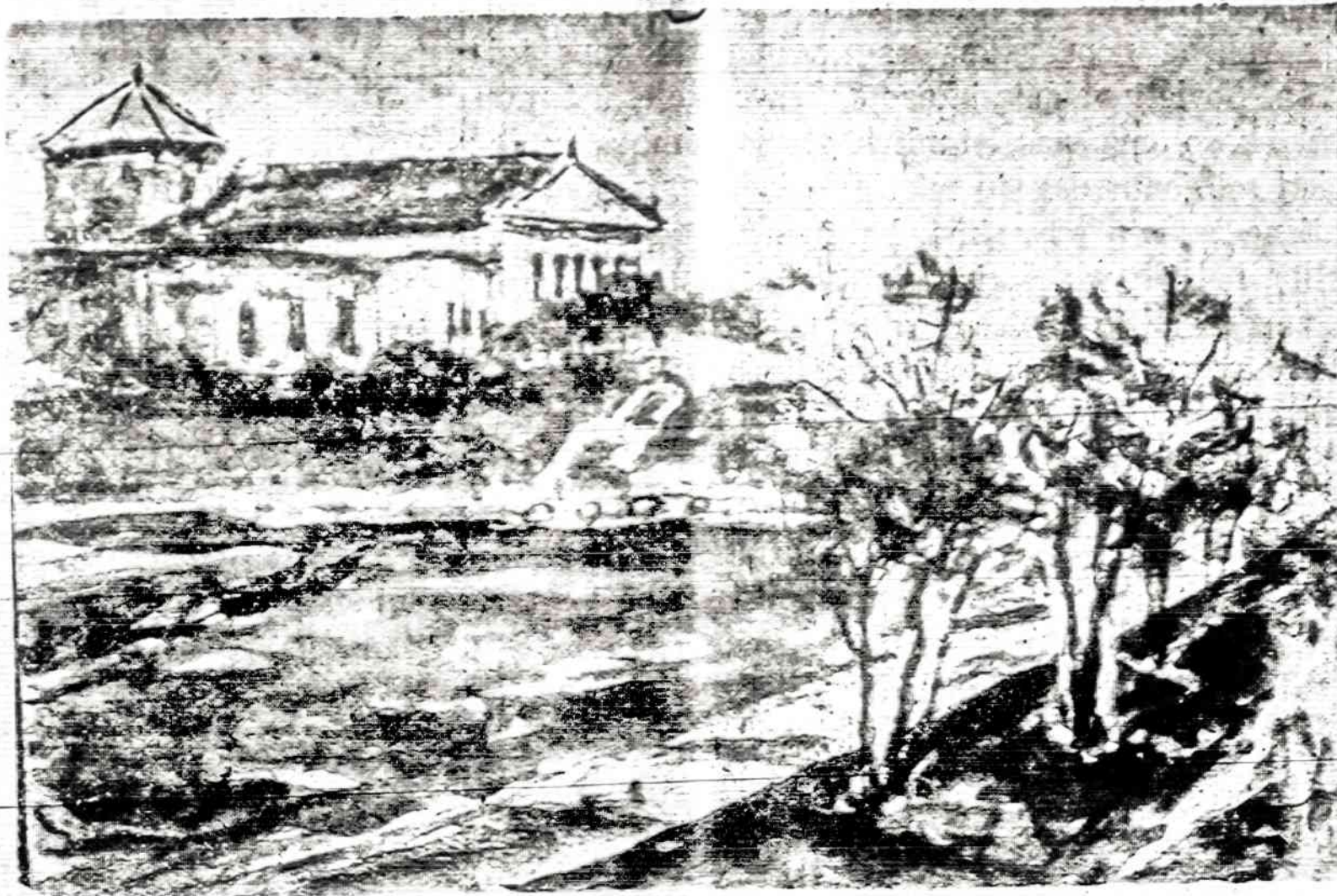
Toulouse Lautrec gimė 1864 metais. 1901 metais jį ištiko paralyžius ir mirė eidamas 37 metus amžiaus. Šią jo parodą verta pamatyti dar ir todėl, kad šiais laikais užsienių meno parodų retai pasitaiko. Paroda tęsis iki gruodžio 2 d. Paroda įrengta rytiniame instituto sparnelyje didžiojoje galerijoje. Įėjimas į parodą \$2.00, studentams ir pensininkams — \$1.00. Muziejus atdaras nuo 10:30 ryto iki 5:00 val. popiet. Ketvirtadieniais ir penktadieniais nemokamas, bet į Lautreco parodą teks mokėti.

M. S.

Paroda iš koncentracijos stovyklų

Spretus muziejuje, 618 S. pieštuku ir akvarele, vidutinio Michigan Ave., vyksta 1940—1945 m. II pas. karo metu koncentracijos stovyklose sukurtų paveikslų paroda viso 77 darbų. Tuo paveikslus sukūrė 35 dailininkai. Ši paroda tęsis iki 1980 m. sausio 1 dienos. Po to bus keliama kitur.

Kūriniai atlikti daugiausia yra atvežta iš Izraelio muzie-

M. Sileikis

Čikagos Akvariumas (akvarelė)

PENKERI VEIKLOS METAI (R) LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Praėjusių metų pavasarį sukurto penkeri metai nuo ano nelaimingo įvykio, kai tam tikrų asmenų grupė, diktatūrinį jėgų spaudžiama ir savų alintų kančių polėkiu skatinama, 1974 m. balandžio 7 d. Verby sekmadienį, padarė revoliucinį perversmą — nuvertė dviejų dešimtųjų ir veikliausiu Vidurio Vakarų apygardos (Čikagos Marquette Parko ir Cicero) apylinkių Lietuvos Bendruomenės teisėtą valdymą.

Istorija per amžius liudys žmogaus žvėrišką žiaurumą.

Švabienės ir Butkienės apojad

Lapkričio mėn. viduryje įvyks dviejų menininkų sudėtinė dailės darbų paroda, tai Veros Švabienės ir Sofijos Butkienės. Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave. Dail. Dail. Švabienė yra tapytoja ir grafikė, o Butkienė — keramikė. Jų paroda žada būti įvairi ir įdomi.

Dail. Dalios Kolbaitės tapybos darbai išstatyti Loyolos universiteto meno galerijoje, Čikagoje.

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos nariai ruošiasi dalyvauti ateinančių metų Vasario 16 rengiamoje kolektyvinėje parodoje. Parodą rengs Čiurlionio Galerijoje, Inc. Bus skiriamos premijos. Dalyvauti kviečiami visi dailininkai, ne tik Sąjungos nariai.

Ateinantį pavasarį numatyta rengti ALDS-gos narių paroda. Yra ir daugiau užsisiųsių parodas rengti Čiurlionio Galerijoje, Inc.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, patinti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryta kalba. Straipsniai 150 psl. Kalina \$2.50.
Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antrą kartą pat. senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 145 ml. Kalina \$3.00.
Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.L.K. V. auto brožuai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 111 psl. Kalina \$3.00. Kietasis viršelias \$4.00.
Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanoms įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atskirai arba Naujienas arba atsiųsti čekį ir žinios perlaide.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
938 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIJALYBĖ AKIŲ LIGOS
3902 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Endo. praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1222
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienį 9-1
2650 West 43rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 8-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

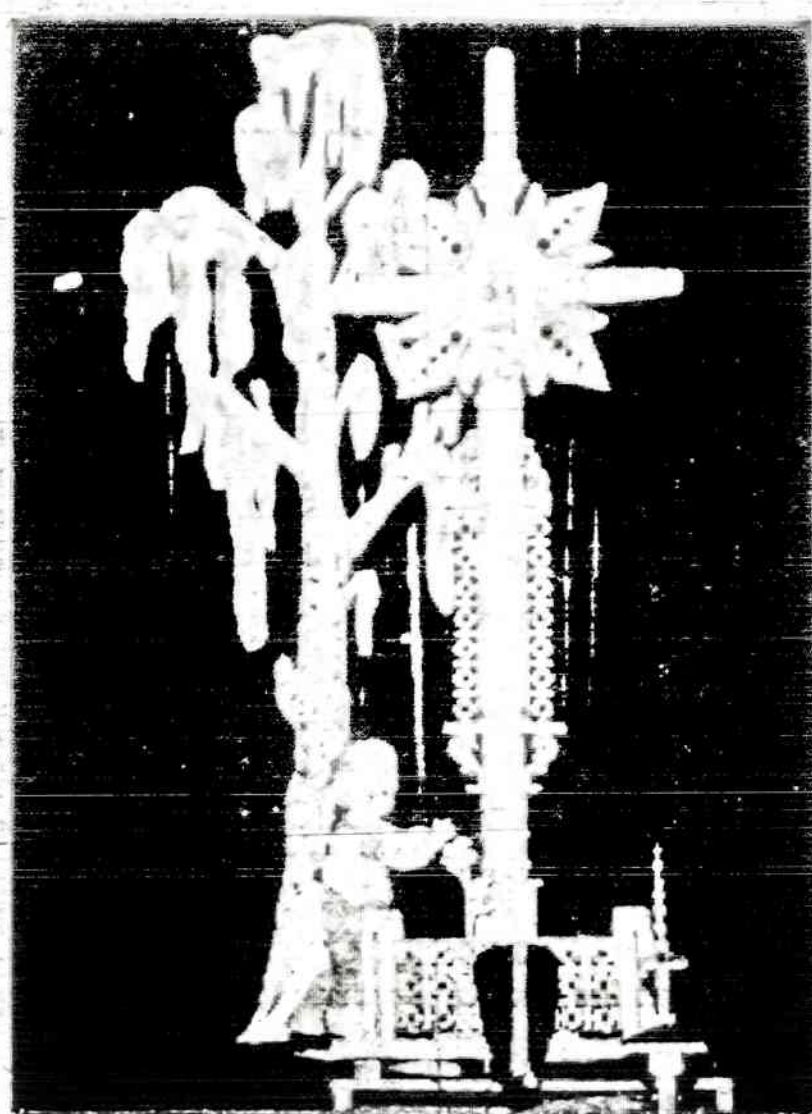
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kHz. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 5:30
6:00 val. vak. Šeštadienį ir
sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
bana 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 33701 val. p.p.
iš WTTB stoties 1110-AM bana.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

45 pabaltiečių pareiškimo Maskvoje vertimas iš rusų kalbos

(Tęsinys)

Jau 1919 m. Leninas pripaži-
no de facto Estijos, Latvijos ir
Lietuvos egzistavimą, kurios
atsiskyrė nuo Rusijos imperi-
jos. Sovietų Rusija 1920 m. su-
darė taikos sutartis su tomis
valstybėmis, suteikdama Balti-
jos valstybėms ir de jure pripa-
žinimą. Sovietų valdžios vardu,
Leninas visiems laikams atsi-
dėjo suverenumo teisių į Estiją,
Latviją ir Lietuvą. Tačiau po
19 metų Stalinas ir Hitleris pa-
darė sąmokslą prieš tų valsty-
bių suverenumą. Šių metų rug-
pičio 23 d. sukako 40 metų, kai
buvo pasirašytas vadinamasis

Molotovo-Ribentropo pakta-
sus, kurio vykdymas reiškė Estijos,
Latvijos ir Lietuvos nepriklaui-
somybės galą.

Vokietija ir Sovietų Sąjunga
1939 m. rugpičio 23 d. sudarė
nepuolimo sutartį. Prie jos bu-
vo pridėtas griežtai slaptas Pa-
pildomas protokolas, pagal ku-
rį Rytų Europa buvo padalinta
į taip vadinamas įtakos sferas.

Šio slapto susitarimo objek-
tas tarp SSSR užsienių reikalų ko-
misaro V.M. Molotovo ir Vokie-
tijos užsienių reikalų minist-
ro J. Ribentropo buvo Suomi-
buvo pasirašytas vadinamasis

„Estija, Latvija, Lietuva, Len-
kija, Besarabija ir šiaurinė Bu-
kovina. Tę slapto protokolo tu-
rinys buvo toks, kad Suomija,
Estija ir Latvija atiteks ESSR,
o Lietuva Vokietijos Reichui.“

Naujas draugystės ir sėtos
nustatymo susitarimas tarp
SSSR ir Vokietijos įvyko 1939
m. rugsejo 23 d. Tas susitari-
mas pakeitė rugpičio 23 d. Pa-
pildomąjį protokolą ta prasme,
kad Lietuva „patikėta“ Sovie-
tų Sąjungai, išskyrus teritoriją
kairėje šėsupės pusėje, kuri bus
vykdant „specialias priemones“
vokiečių armijos okupuota.

1940 m. birželio 15-17 d.,
SSSR valdžios įsakymu, raudo-
nų armija pavartojo „specia-
lias priemones“ Lietuvos, Lat-
vijos ir Estijos teritorijose. Pri-
jungta buvo ir ta Lietuvos teri-
torija, kuri pagal Stalino ir
Hitlerio susitarimą turėjo būti
prijungta prie Vokietijos.

1941 m. sausio 10 d. buvo pa-
sirašytas Vokietijos ambasado-
riaus dr. von Schulenburgio ir
SSSR Komisarų tarybos pirmi-
ninko Molotovo naujas slaptas
protokolas, kurio objektu buvo
paminėta Lietuvos teritorija.

Vokietijos vyriausybė atsisakė
SSSR naudai tos teritorijos
vakarus nuo šėsupės už pinig-
nų kompensacijų sumoje 7,3
milijonų aukso dolerių arba
31,5 milijonų reichsmarkų.

Molotovo-Ribentropo pakta-
sus buvo dviejų didžiausių istorijai
žinomų tyronų, Stalino ir Hit-
lerio sąmokslas, nukreiptas
prieš taiką ir žmoniškumą, ku-
ris davė pradžią Antrajam pa-
sauliniam karui. Todėl mes lai-
kome, kad rugpičio 23 yra gė-
dos diena.

1941 m. rugpičio 14 d., JAV
prezidentas F.D. Rooseveltas ir
Didž. Britanijos premjeras W.
Churchill pasirašė taip vadinamą
Atlanto Chartą, susidedan-
čią iš 6 punktų. Tos chartos an-
trasis punktas sako, kad JAV ir
Anglija „nesutiks“ su jokiais te-
ritoriniais pakeitimais, kurie
nesutaps su tomis teritorijomis
suinteresuotų gyventojų laisvai
pareikštais norais.“ Trečias
punktas sako: „Jie pripažįsta
teisę visoms tautoms patsias
pasirinkti vyriausybės forma-
prie kurios jie nori gyventi; jie
(signatarai) nori matyti atstaty-
tą suverenumą ir apsisprei-
dimo teises tų tautų, kurioms
jos buvo jėga alintoms“. SSSR
vyriausybė prisidėjo prie tos
chartos 1941 m. rugsejo 24 d.

Savo deklaracijoje SSSR pa-
reiškė: „Sovietų Sąjunga savo
užsienio politikoje... vadovau-
sis tautų apsisprendimo princi-
pu... Sovietų Sąjunga palieka
kiekvienai tautai teisę į valsty-
binį nepriklausomumą ir savo
krašto teritorinį nepažeidžia-
mumą, teisę susidaryti tokią
socialinę santvarką ir pasirink-
ti tokią vyriausybės formą, ko-
kia ji laikys tinklinga ir reika-
linga ekonominei ir kultūrinei
savo krašto gerovei užtikrinti.“

Reikia prisiminti, kad pagal
tarptautinę teisę tautos negali
pasinaudoti apsisprendimo teise,
jeigu jų teritorija yra okupuota
svetimos kariuomenės. Ta-
tai yra pabrėžta Lenino Taikos
Deklaracijoje, kurioje sakoma,
kad jeigu tautai „neduota teisė
turėti laisvus balsavimus, pil-
nai neatitaukus iš krašto pri-
jungėjo kariuomenės, arba jei-
ga yra daromas svetimos jėgos
stiprus spaudimas, tai toks su-
sijungimas su kitu kraštu yra
aneksija arba užėmimas per jė-
gą.“

1938 m. rugsejo 29 d. negar-
bingo Muncheno susitarimo re-
zultatai buvo panaikinti Vokie-
tijai pralaimėjus karą. Fed. Vo-
kietijos vyriausybė, spaudžiamą
čekoslovakų viešosios nuo-
monės, pareiškė, kad Muncheno
pakta sus yra negaliojantis nuo jo
pasirašymo momento.

Tačiau atrodo, kad Molotovo-
Ribentropo pakta sus teisiskai dar
tebegalioja iki šios dienos. Mes
manome, kad pasaulio viešosios
nuomonės tytlejimas tik padr-
sina praeties, dabarties ir atei-
ties agresorius.

Mes kreipiamės:
— į SSSR vyriausybę su pra-
šymu, kad paskelbtų viešai piln-
n Molotovo-Ribentropo pakto
tekstą ir visus prie jo pridėtus
slaptus protokolus. Primename,
kad (Lenino) Taikos Dekrete
Sovietų vyriausybė atsisakė
nuo slapto diplomatijos. Tuo
pačiu mes prašome pareikšti,
kad Molotovo-Ribentropo susi-
tarimas yra negaliojantis nuo jo
pasirašymo;

(Bus daugiau)

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Draugijos „Ap-
svieta“ poastoginis narių susirinki-
mas įvyks šeštadienį, spalio 13 d.,
1 val. popiet. 3808 So. Union Ave.
Iėjimas iš kiemo. Nėra prašomos
atsilankyti, nes yra svarbių reikalų
aptarti. Bus ir valės.
Rozė Didžiagalvienė, rašt.

Carrot Bars Topped With Cream Cheese Frosting

Economy and versatility in a can! Transform canned
carrots from Wisconsin into tasty Carrot Bars, which provide
an excellent source of Vitamin A. This recipe is a real time
saver, because you use your blender to prepare the carrots
for use.

Wisconsin ranks first in the nation in the production of
canned vegetables — peas, beets, sweet corn, green and wax
beans, and second in the production of cabbage for kraut and
canned carrots. The temperate climate and lush soils of Wis-
consin are ideal for growing vegetables for canning. Many
private label canners dot the Wisconsin map. Vegetables are
grown specifically for canned production. The "peak season"
begins with peas canned in June and ends in September with
corn and carrots. Wisconsin production provides the bulk of
regional or private label canned vegetables sold nationwide.

Carrot Bars

1 16 ounce can Wisconsin carrots	2 cups flour
2 cups sugar	1/2 teaspoon salt
1 1/4 cup salad oil	2 teaspoons soda
4 eggs	1 1/2 teaspoon cinnamon
	1/2 cup chopped nuts

Blend carrots. Combine with sugar, salad oil and eggs.
Combine flour, salt, soda and cinnamon — add this to carrot
mixture, mix well. Stir in nuts. Place in greased, 11x18 pan.
Bake at 350° for 30 minutes. Cool and frost with Cream
Cheese Frosting.

Cream Cheese Frosting

3 ounces cream cheese	2 tablespoons milk
1/3 cup butter	2 cups powdered sugar
1 teaspoon vanilla	

Beat all ingredients until smooth.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Palaiminti, kurie nematė ir iškėję". — Jono 20:29.
Dabar dar tamsu, kol dar neužtekėjo Teisingumo Saulė, kuri apšviečia
savo spinduliais išgydys pasaulį ir pašalins visas abejones, baime ir nesu-
sipratimus. Todėl dabar Viešpats reikalauja tikėjimo ir žada atlyginimą ir
palaiminimus tik tiems, kurie gerai darbai parodo savo tikėjimą. Mes gy-
vename tikėjimu, o ne regėjimu ir stengiamės laimėti aukštąjį atlyginimą,
kurį matome tik tikėjimo akimis. Mes esame paklusnūs Tam, kurį kalba iš
dangaus, kurio balsą dabar tik nedaugelis girdi. Bet tie, kurie dabar yra
paklusnūs ir eina jo pėdomis, gauna didesnių ir gausesnių palaiminimų, o neto-
limoje ateityje bus išaukštinti ir gaus garbę. Šlovę ir nemirtingumą, ir
dalyvauja su pagarbintuoju Kristumi jo karalystėje.

SV. RASTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977 Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. „Dienraščio“ kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$33.00	Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben- drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. 421-4106.
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$33.00	Priglasia reikia siųsti pošto ženklu
	Orderiu karta su čeky.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryt. iki 5 val. vakar. Sekmadieniai — iki 12 val.

Maskvinė įtampa

Mes suvažiuojame į Clevelandą, kad galėtume aptarti pačius svarbiausius tarpusavio sugyvenimo klausimus. Pats svarbiausias klausimas — bendradarbiavimas su pavergta Lietuva. Čia gali kilti klausimas, kaip reikia žiūrėti į tuos lietuvius, kurie nori bendradarbiauti su tais okup. Lietuvos lietuviais, kurie padeda rusams valdyti Lietuvą?

Vieni mano, kad per paskutinius 20 ar 30 metų sovietų valdžios atstovai ir jų tarnai pasikeitė, o dauguma yra įsitikinusi, kad ji nepasikeitė.

Clevelande teks labai aštriai argumentuoti, kad dauguma galėtų mažumą įtikinti, kad sovietų valdžios atstovai nepasikeitė. Valdžios atstovai — sustorėjo, geriau pavalgę ir žmoniškai apsiėmę už krašto gyventojų daugumą, kuri yra tokia liesa, kokia ji buvo pirmais, antrais ir trečiais pavergimo metais.

Pas mus įtampa bus didelė, nes mažuma yra įsitikinusi, kad bendradarbiavimas bus naudingas netik jiems, bet ir vargstantiems lietuviams. Ta įtampa verčia naudoti nežmoniškas priemones — melą, šmeižtą, neapykantą ir dar kitokias kultūringiems žmonėms nepriimtinas priemones.

Galimas daiktas, kad maskvinė įtampa paveiks mūsų kovotojus šiek tiek stabtelėti ir pagalvoti: ar mūsų neapykanta turėtų būti pirmo eilės nukreipta prieš didžiausią mūsų ir visų kitų tautų priešą, ar ji vis dar privalo būti nukreipta prieš kelis lietuvius, kurie mato didesnę pavojų ir pataria nebendradarbiauti, nes visą pusę šimto metų bendradarbiavimas buvo naudingas tik tai visų pavergtų tautų priešui.

Mes atsimenamė, kad Brežnevas ir visi kiti sovietinės sistemos atstovai reikalavo prekybos lengvatų iš Amerikos. Jie norėjo gauti jų geresnes prekes, jiems rūpėjo ilgų metų žemi kreditai, jiems rūpėjo bendradarbiavimas su komunistinės sistemos nepažįstaniais biznieriiais, bet kuriems neleido palaikyti bet kurių ryšių su krašto gyventojais, nešančiais didžiausią vargą.

LIETUVOS KARIUOMENĖS VADŲ ATSIMINIMAI

Rašo gen. ltn. GALVYDIS - BIKAUSKAS
IS ATSIMINIMŲ

Man būnant vokiečių nelaisvėje, iš rytų, iš Rusų pradėjo eiti žinios apie suirutę, apie caro nuvertimą, apie naują tvarką. Vokiečių laikraščiuose galima buvo rasti daug žinių, apie tai, kad Kerenskio laikais pradėjo organizuotis tautinės kariuomenės — lenkų, latvių, estų. Bet apie lietuvius jokių žinių nebuvo. Klausinėjant atskirų asmenų apie lietuvius Rusuose, taip pat beveik nieko negalima buvo patirti. Visai kitaip vyko pačioje Lietuvoje, kuri buvo vokiečių okupuota.

Laikinasai elementas Rusuose, šiočiu ar kitoku būdu atsiradę ten lietuviai, iškilus klausimui, kaip sunaudojus nepaprastai, netikėtai susidariusią laimingą politinę situaciją, ar siekti nepriklausomybės, ar pasitenkinti federacija su Rusais, emė svyruoti. O tikroji Lietuvos visuomenė, Lietuvos liaudis glaudžiai surišta su savo žeme, iš pat pradžių, be jokių svyravimų, buvo nusistatę teisinga kryptimi, — kad Lietuva būtų nepriklausoma.

Vokiečiai, namatydami nelaimingą jiems

Kongresui nesutikus duoti prekybos lengvatų, kol Sovietų valdžia nepripažins pagrindinių žmogaus teisių, stūmė Sovietų valdžią į karo dirbtuves dideliu tempu gaminti karo mašinas, tankus, atomo bombas ir dabar leisti milijonus dolerių mirties spinduliams, kad pagyvinti ne žmonių gyvenimą, kaip politinės jų programos sako, bet tik paruošti galimai daugiau kanulių, ir tinkamų naudoti atominų ginklų.

Reikalaujami pasaulio taikai pasirašyti strateginių atomo ginklų sutartį, bet tuo pačiu metu jie pasiuntė į Kubą 3,000 Sovietų jaunų karių, galinčių naudoti tankus, artileriją ir atomines patrankas.

Nei sekretoriaus Vance prašymas atsaukti Sovietų karių iš Kubos, nei politikų grasinimai nepatvirtinti strateginių atomo ginklų sutarties, nieko nepadėjo. Sovietų valdžia atsakė, kad ji neatsauks Sovietų karo jėgų iš Kubos, nes ten pasiūsti kariai nebandys kėsintis į Amerikos saugumą. Pagaliau 3,000 karių negalėtų pakenkti Amerikos saugumui net ir tuo atveju, jeigu norėtų.

Jeigu Sovietų kariai nekenktų saugumui, jeigu jie ir negalėtų pakenkti, tai kuriam galui juos laikyti Kuboje? Kodėl nenorite jų atsaukti? Į tą klausimą neatsakė Dobryninas ar Gromyko.

Prezidentui Carteriui ir kitiems pareigūnams pra-nešta, kad Sovietų valdžia nenori įtempti Amerikos nuotakas, kuriomis galėtų pasinaudoti amerikiečių nesutarimus savo naudai. Šiandien geriausias prezidento Carterio patarėjai jau nekalba apie tai, kad šių dienų komunistai yra kitoki, bet jie pataria Vakarų Europos parlamentams ir visų kraštų gyventojams susirūpinti pačiu svarbiausiu klausimu — laisvojo pasaulio apsauga. Jeigu šitas svarbiausias klausimas bus atidėliojamas, tai tada gali nebūti kalbos apie žmogaus teises ir krašto laisvę.

Sovietų maršalai, apmoko rusų ir pavergtų kraštų jaunimą naudoti pačius naujausius tankus ir atomo sviedinius.

Mės gyvename didžiausios laisvės krašte. Amerikoje visi yra įpratę laisvai savo mintis dėstyti ir jomis dalytis. Bet kai reikala eina apie priešų sudarytą įtampą, tai amerikiečiai užmiršta savo menkus nuomonių skirtumus ir suglaudžia gretas, kad galėtų pasipriešinti moderniškausioms priemonėms didžiausiam šio krašto ir viso laisvojo pasaulio priešui — galingoms komunistų armijoms.

Reikia žinoti, kad mes esame laisvi, nes galime susirinkti ir tartis įvairiais mums rūpiais klausimais tik tuo atveju, jei Amerika yra galinga ir gali priešui pastoti kelią. Ji tą supranta ir ruošiasi savo teises ginti. Atsisakius Sovietų valdžiai atsaukti savo kareivius iš Kubos, prezidentas Carteris pasiuntė marinius į Guanatanamą. Sekretorius Brown paskelbė, kad Azijoje esančios Amerikos karo jėgos greitai gali būti perverstos į Europą. Reikia manyti, kad jos dar greičiau pasieks Artimuosius Rytus ir apsaugos visas aliejaus ir žibalo versmes.

Jeigu amerikiečiai turėję progos pažinti naujai kylančios Sovietų imperijos tikslas, nutarė nedaryti jokių koncesijų, jeigu iš Rusijos bėga kiekvienas inteligentas, kuris gali atsidurti laisvėje, tai kuriam galui mums ieškoti ryšių su Maskvos agentais?

Pagalvokime apie Maskvos sudarytas įtampas, pažiūrėkime į amerikiečių elgseną ir suglauskime visi savo gretas, kaip nelaimės metu daro amerikiečiai.

Didžiojo karo galą ir per tai nustoje vilties prijungti prie Vokietijos okupuotus kraštus, po ilgo svyravimo pradėjo deklaruoti nepriklausomas Valstybes, kurios glaudžiai surištos su Vokietija. Pirmoji buvo lenkai, o vėliau atėjo laikas ir Lietuvai. Lietuvos likimas buvo pradėtas svarstyti visuose Vokiečių laikraščiuose, pasirodė portretai garbingųjų triumviratų — Smetonos, Šaulio ir Kairio.

Besekant lietuvių pertraktacijas su vokiečiais džiaugsmas emė, kad pasilikusi savo krašte maža lietuvių inteligentų saujelė puikiai atstovavo savo tautai, sumaniai mokėjo naudotis visomis aplinkybėmis, kokių buvo davę gyvenimas, įvykdyti faktui, — laisvai Lietuvai.

Suirus Rusams, rytų frontas liko nebepavojingas Vokiečiams ir 1918 m. pradžioje aš buvau paleistas iš nelaisvės į Lietuvą atostogų ir jau daugiau į Vokietiją nebegrižau. Jau esant man Lietuvoje, pavasarį 1918 m. neapsakomai didelio įspūdžio padarė, kai ėmiau skaityti deklaraciją, kad skelbiama Lietuva esant vėl laisvą, nepriklausomą valstybę. Aš pajutau, kad mano gyslose teka Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Vytauto kareivių kraujas.

Nuo formalio valstybės pripažinimo iki jos realizavimo dar didelis buvo tarpas — patys vokiečiai nežinojo aiškiai savo likimo, nežinojo kuo pasibaigs karas.

1918 metais pavasarį, būnant Vilniuje ir besikalbant su J. Šauliu, paaiškėjo, kad Valstybė be kariuomenės neapseis, ir aš išrašęs savanorių ir palikęs adresą, kad reikalui esant tuoj galėčiau mane pašaukti, grįžau namo. Nesulaukdamas šaukiant, tais pačiais metais rudenį išvažiavau į Vilnių, kad galėčiau arčiau būti prie Valstybės kūrimo organų. Iš tų Vilniaus gyvenimo laikų, aš atsimeinu du svarbius atsitikimus.

Rytą atsikėlęs, viešbutį "Grand Hotel" išgirdau muziką, šauksmus "hura"; pasirodė vokiečių kareivių grupė, su raudonomis vėliavomis; grupės manifestavo, džiaugėsi senąją valdžią esant nuverstą; nesu vokiečiai, tačiau šitas reginys padarė man sunkaus ir baisaus įspūdžio; tiek pasiaukavimo, tiek kraujo; tiek energijos, didvyriškumo, patvaros — ir visa niekais nuėjo, atėjo man galvon

Praslinkus kuriam laikui, man teko matyti, kaip žydas bolševikas, stovėdamas savo buto balkone Didžiojo Vilniaus gatvėje, laisvai keikė tų laikų Lietuvos (Valstybės) valdžią — Valstybės Tarybą, vadino "buržuaznaja svoloč" ir t.t. Instinktyviai aš sugriebiau ranka brauningą tam žydui numušti nuo balkono, tačiau, matydamas tūkstantinę minią klausytojų, kurie jam užjautė, susilaikiau nuo šito žingsnio.

(Bus daugiau)

A. SVILONIS

KELETAS PASTABŲ DĖL DR. A. BUTKAUS POKALBIO

(Tęsinys)

Dr. A. Butkus sako, kad LB-nė tuos punktus tuojau patvirtino. Tik kodėl Alta jų nepatvirtina? Ir kaip Altos Valdyba gali patvirtinti, kai tie punktai pasiepta koegzistencija ši laisvinimo veiksnį siekia sugriauti. Ir iš viso, ar galima tam pritariti, kai viena organizacija bei veiksnys prievartauja kitą organizaciją? Tai rodo, kad dr. A. Butkus tokiu reikalavimu parodė tik savo siaurą supratimą arba net ir blogą norą sugriauti Altą. Jei taip, tai ko galima gero tikėtis iš A. Butkaus, jei jis tapęs JAV Bendruomenės pirmininku.

Sunku suprasti ar dr. A. Butkus toks, sakytum, naivumas, o gal ir piktoji jo demagogija, kai jis pareiškė, kad jei Alta veiks politinį JAV darbą, tai šaukins Bendruomenės prigrimti. Tai reiškia, jei B-nė rūpinsis lietuvių išlaisvymu, lietuviškos kultūros puoselėjimu, tai jos prigrims bus susiaurinta ir ji tuos nepasitarnaus Lietuvos laisvinimo reikalams. Bet jei B-nė JAV, šalia Altos, bus dar vienas laisvinimo veiksnys ir ji varstys Amerikos valdžios duris, tai jos prigrims nebus susiaurinta. Tai bent dr. A. Butkaus "logika".

Dr. A. Butkus savo pokalbyje taip pat pareiškė, kad reikia ruošti veiksmų konferencijas. Man atrodo, kad tokia jo užuomina yra šūvis pro šalį. Tokio-

mis konferencijomis turėtų rūpintis ne JAV B-nė, o laisvinimo veiksniai.

Po visų jo pokalbyje padarytų pareiškimų, jis labai grubiai ir nekultūringai pasisako prieš RLB-nę. Jis savo pokalbyje daug kartų paminėjo demokratiskumą. Bet kai jis prisimeną RLB-nę, tai iš jo galvos jo minimos demokratiskumas išgaruoja. Jis minėtą RLB-nę apšaukė esant nedemokratiška ir net antilietuviška. Čia šis chemijos daktaras ir parodė savo pikta demagogiją.

Kiekvienas šviesesnis inteligentas, kalbėdamas apie koki nors įvykį, pirmą iškelia priežastį, dėl ko ir kas tokį ar kitokį įvykį išaukė. Tik tada vertindamas priežastis pasisako dėl jo teigiamai ar neigiamai. Juk daugeliui Draugo skaitytojų R.L.B-nės atsiradimo priežastys nėra žinomos. RLB-nės veikėjai yra apšaukti skaldytojais, raudonaisiais agentais ir pan.

Dr. A. Butkus būtų vertas pagarbos, jei jis būtų išskėlęs tą faktą, kad RLB-nę pagimdė galios, gečiai ir barzdukai, sukli rinkimai, ardyimas laisvinimo veiksmų, grobstymas Vasario 16-osios aukų tyla dėl kapsukinių kursų Vilniuje. Todėl dr. A. Butkui neatskleidus priežasčių, dėl ko B-nė suskilo, ir jo puolimas užgauliomis bendrybėmis jam garbės nedaro, tai yra tikra gėda. Kiekvienas šviesnis žmogus žino, kad darant kam nors priekaištus, kaltini-

Visi mato, kad iš bendradarbiavimo pasinaudojo tikslai okupantas. Kodėl Jūs manote, kad galite būti apsuksniais už visus apgautuosius?

mus bei kritiką, reikia tai pagrįsti faktais, kitaip bus tik plepalas ir melas. Šiuo atveju daktaras įsijungė į visuomenės klaidinimą bei šmeižtų sklaidimą, kas turėtų būti svetima kiekvienam garbingam lietuviui.

Ar tai yra tiesos skleidimas, kai jis pareiškia, kad RLB-nė vartoja neleistus metodus, kelia bylas amerikonių teisme, kad nuolatiniame šmeižia viename Chicagos dienraštyje. Juk visa tai netiesa. Kas gi išskėlė bylą Amerikos teisme? Argi ne toji Bendruomenė, kurios jis taikstosi būti pirmininku? Skelbti tokią faktais nepagrįstą bendrybę, kad RLB-nė nuolatiniame skelbia šmeižtų dienraštyje, yra ne kas kita, kaip šio minėto daktaro demagogija.

Iš viso, skaitant tokius jo padarytus pasikalbėjimus, pareiškimus, širdyje pasidaro graudu ir skaudu, kad mūsų inteligentų tarpe atsiranda ir tokių, kurie taip lengvai, nekritiškai, savaidosi nuginstais pletkeliais, gandeliais, o nesigiliną faktus ir dėl jų nepasisako iš esmės. Nūtyli faktų atsiradimo priežastis, dėl ko tokie ar kitokie nesklaidumai atsiranda. Ir taip jie sukelia tik erzelį visuomenės skaldymą, kas nieko bendro neturi su demokratija.

(Pabaiga)

PANEIGĖ GANDŲS

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidento Valery G. d'Estaing ofisas paneigė gandus, kad ru-verstasis Centrinės-Afrikos Imperijos "imperatorius" Bokassa dovanojęs 30 karatų deimantų kolekciją, bet nepaaiškino, kokią dovaną davė. Kar Giscard buvo finansų ministru ir lankėsi toje "imperijoje" prieš šesetą metų.

Ta deimantų kolekcija buvo vertinama \$250,000.

KAR. DINEIKA

Ideali kūno kultūra lietuvių tautai

BENDRI PRINCIPAI LIETUVOS ŠAULIŲ
KŪNO KULTŪROS EIGAI NUSTATYTI

Lietuvos šauliams — sušaulinti visą šalį, stiprinant tautos sveikatą ir pajėgumą.

Lietuvos šauliai galėtų pasidžiaugti svetima tautų atsiliepimais apie lietuvių jaunikių kūno sveikatą ir pajėgumą.

(Tęsa)

Šaulių centras šiuos siekimus vykdyt labai siaurai, lyg pribijodamas per daug išsiškoti ir per daug nuveikti. Labiau buvo blaškomi įvairūs obalsiai ir numatomo darbo trumpi apibūdinimai, bet toliau, deja, ir neita. Sakysim, įvairiuose šaulių leidiniuose randame paminėtą vyčių darbą, šaulio karinį ir kitoki darbą, sąryšį su karo mokslu ir karo mankštynų reikalu, bet ir tiek. Imant domėn mums rūpimą sritį — kūno kultūrą, matome tą patį Čia jau, kaip minėjau, nei principai nekelta aiškėn. Skatinta šauliai imtis visko, kas tik pakliūs: pradedant kojosvaidą ir baigiant neracionalę sunkiąją atletiką (sunkumų kilnojimas). Nematyti į jokių sistemų, jakio plano.

(Pabaiga)

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

- Vestuvių tortus pradėjo gaminti romėnai. Tortai buvo dekoratyvūs, bet labai paprasti, nes kepti tik iš miltų, druskos ir vandens.
- Iš 10 kvortų pieno galima pagaminti apie vieną svarą sūrio.
- Kūdikiai mėgsta čiulpti savo nykštį, bet čiulpinimas neturi įtakos ir nuolatinį dantukų išsiskraipymą. Daugiausiai jiems pakenkia pieninių dantukų vėlybas ištraukimas. Nuolatiniai dantukai dygsta 6 metų vaikui, o tokio amžiaus jau prišto nebėra.
- Amerikiečiai mėgsta prišauti senus batus, tuščias kantes bei kitokius senus daiktus prie jaunavedžių automobilio. Tas paprotys kilo senovės Egipte.
- Ekspertai nustatė, kad 1920 m. moterys namų ruošos darbams sugaišdavo 7 val. ir 20 minučių. Šiandien moterys gandos laisvumą, žinomus Jung-

tam dalykui sugaišta 8 valandas, nors turi daug geresnes priemones bei įrankius. Priežastis labai paprasta: dabar yra didesni butai.

• Carl McGee iš Oklahoma City 1918 m. išrado mašinoms pasistatyti skaitliuką.

• Dr. Frederick Koenig, Tulano universiteto New Orleans psichologijos profesorius, tvirtina, kad iš asmens elgesio atidaryti laisvumą galima spręsti jo būdą:

— Pirmiausiai žiūri saskaitų laisvumą labai pareigingai ir rūpestingai asmenys, laiką pirmą vietą pareiga, o paskiausiai malonumas.

— Lengvo būdo, savim pasitikėjimo ir gerų nervų asmenys visuomet pirmiausia atidaro asmeninius laisvumus, būdami tikri, kad saskaitos bus laikų, suimokėtos.

— Asmenys, visai nekreipiant dėmesio į skelbimų bei propagandą, žinomus Jung-

malį vardu, yra tvirtai nusistatę ir savitovūs. Jie yra ištikimi, kitiškai laisvi nieko naudingo pasiūlyti negali.

• Skelbimų ir bendrąsias (Junk mail) skaitytojai yra atviri priimti naujas idėjas, taurūs ir nori išbandyti naujus dalykus ar naujas idėjas.

Rūpestingai atidaryti savo laisvumą ir nesulaukus vokus yra rūpestingai darbe ir jį įvykdo rūpestingai iki mažiausios detalės.

— Naudoję laisvą atidarytąjį yra konservatyvūs, sentimentali, gerbią papročius ir tradicijas, kreipia dėmesį į kokybę, bet ne į kiekybę. Jie linkę rinkti senesnes.

— Labai jautrūs asmenys atidėdavo gautus laisvumus nustatytam laikui, sakysim, popiečio valandai. Jie iš laisvų nori turėti kuo daugiau malonumo.

• Jungtinių Tautų statistikos žiniomis anglų šeima 18% biudžeto maistui išleidžia alkoholiniams gėrimams, australai ir grenlandiečiai 16%, airiai 12-15%, kanadiečiai 14%, danai, švedai ir prancūzai 8-9,5%. Amerikiečiai sunaudoja apie 6% šeimos biudžeto, skirta maistui.

• Vaivorykštė galima matyti tik rytmetį ir popiečio valandomis. Saulė neturi būti aukščiau, kaip 40 laipsnių virš horizonto.

• Vaikai dažniausiai gimsta kairiarankiais, tik motinos juos papalina-vartoti dešinę ranką. M. Miškinytė

Dail. Mikas Šileikis, nuolatinis Naujienų bendradarbis, ilgametis "Meno Žinių" skyriaus redaktorius. Naujienų bendrovės direktorius, išvarejęs giliai vagą Amerikos Lietuvių kultūriname ir visuomeniniame gyvenime, ši

pirmadienį, spalio 15 d., pradės 87-uosius amžiaus metus.

TRUMPAI

— Stanley R. Kaslas, Lietuvos Tautinių kapinių administratorius, atsiliepdamas į prašymą pagelbėti Naujienoms, atsiuntė \$70 auką. Dėkui. Taip pat dėkui senam naujieniečiui, įteikusiam šimto dolerių auką, bet pavardės prašiusiam neskelbti.

— Petras Galinauskas iš Marquette Parko, veiklus visuomenėje ir aplinkoje, visuomet jaučiai reaguojąs į lietuviško gyvenimo įvykius, atsieliepė į Naujienų kreipimąsi, atsiųsdamas \$10 auką. Dėkui.

— Petras Burkauskas iš Marquette Parko, žinomas mėsos gaminių specialistas, lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstybą prenumeratos pratimą ir už \$7 auką. Malonu skaitytojams pranešti, kad jo mėsineje — International Meat Market, 2913 W. 63 St. gaunama šviežia mėsa, kumpiai, į gamybos rūkytos dešros, medžioklinės dešrelės ir skilandžiai.

— Juozas Asčila iš Bridgeport apylinkės, vakar grįžo iš ligoninės pagijęs ir dabar sveiksta namuose. Malonu jį sveikinti.

ti ši pirmadienį spalio 15 d., švenčiantį 90 m. sukaktį. Jau nystėdė jis domėjosi sportu, tad metų našta jam ir dabar nėra sunki.

— Ponia Sofija J. Garad, New Port Richy, Fla., iš anksto prieš visą mėnesį pratęsė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo \$5 auka. V. Zaikauskas, Washington, Ill., atsiuntė \$1. Juozas J. Lekas iš Marquette Parko atsiuntė \$2. Dėkui visiems.

— Ponia Jozefina Hodel, turinti užuolaidų siuvyklą 1623 W. 32 St., yra labai patenkinta lietuvišmis "siuvėjomis" kurias gavo, pasiskelbdama Naujienose. Jei tik reikės, tai ji vėl kreipsis į Naujienas, kurias skaitė jos tėveliai.

— Ponia Adelė Poderis iš Ringoes išvyko į Hackettstown, N.J. John Massas, Hinsdale, Ill., grįžo iš atostogų Union Pier vasarvietėse. Stanley Pocius iš Orland Parko atostogos praleido Woodruff, Wis.

— Illinois valstijos loterijoje spalio 11 d. Big Pay Day lošime laimėjo 256, 08, 9 ir 5493. 5th Anniversary lošime laimėjo 12, 32, 42, 19 ir 97j.

• Chicago Medžiotų-Mėškeriojų klubas kviečia visus į linksmą SURCUM-BURUM, kuris įvyks spalio 21 d., sekmadienį, tuoj po pietų sauliu namuose, 2417 W. 43 St. Veiks įvairių valgių virtuvė ir gerimų baras, bus daug pajavainimų, gros Ramonio orkestras.

Įėjimo auka tik \$1.

— Venecuelos Lietuvių Draugija rengia gegužinį sekmadienį, spalio 14 d. Vėjų salėje ir sodelyje, 2455 W. 47 St. Pradžia 12 val. Gros Ramonio orkestras, veiks virtuvė ir baras, bus Laimės sulnys. Įėjimo auka \$1. Visus kviečia valdyba.

— S.L.A., 6-to Apskr. metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 28 d., 2:00 val. p.p., Chicago Savings ir Loan naujose patalpose, 6201 S. Western Ave. Svarbu, kad visi kuopų delegatai dalyvautų. Bus kavutė.

— DENGIAME ir taisome visų rūšių stogus. Garantuojame už savo darbą. Esame apdrausti. ARVYDAS KIELA. Skambinti Tel. 434-9655 (PR)

— Horoscopes or Astrologica Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE ST., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

• SPECIALI 20% NUOLAI DA PRISTACIUS ŠI SKELBI MA. Aukšiniai ir sidabriniai rebeželiai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrinės ir auksinės monetos bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštas kainas. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer. Tel. 247-5081 (Pr.)

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS. DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

8 KAMBARIŲ mūrinis bungalow, įrengtas skiepas, 3 tualetai, didelis garažas, arti Marijos mokyklos ir Sv. Kryžiaus ligoninės. Tuoj galima užimti.

2 PO 4 MŪRINIS Brighton Parke. Palikimas. \$47.000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — parekam nuomininkus 4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

BY OWNER

All brick 2 flat in Chicago Ridge. Clean kept building with 2-3 bedrooms, 1 1/2 bath apartments, full basement, separate heating. Paved side-drive and off street parking. Ideal for income or two families. \$101.900. Call Mary Kutka - Hartside, 460-1660.

4037 So. ARTESIAN

Atdaras apžiūrejimui sekmadienį 1-4 val.

Gerai išvystyta nauja lauko graži ir patraukli 5 1/2 kamb. pakaboti Ranch stiliaus namas su 3 labai patogiais negamaisiais, iškalta beismantu, apaugu nuo potvynio. Hollywood stiliaus vonia, 2 masinų garažai ir daugeliu vertingu priedu.

ERWIN J. MICHAELS

254-8500

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI SEKMADIENI 1-4 VAL.

6550 SO. MOZART ST.

7 kambarių mūrinė rezidencija. Tik \$39.950.

BUDRAITIS REALTY

4243 W. 63 St. Tel. 767-0600

MARQUETTE PARK BY OWNER

3rick bungalow with 3 bedroom, possible 2 more, living and dining room, 2 car garage, swimming pool and patio. \$45,900.

PHONE 778-1711.

Savininkas parduoda 2 butu 3 me-nama art. Maria Highschool. Informacijos skambinti 476-5635.

5 kam. 25 metų mūr. bung. 71 ir sacramento. Daug priedu. Nebrangus. 925-6015.

6 kamb. 25 metų švares mūr. bung. rie 71 ir Richmond. Geras ir nerangus. 925-6015.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — kifer

UNION PIER, MICHIGAN

3 room house and 4 room cottage on 1 1/4 acres. New heating. Both buildings fully insulated. Live in one — rent one. Clean, quite, affordable. Call (312) 545-3396 after 6 P.M.

3EVERLY SHORES, Ind. - Mūrinis 2 aukštų: 2 butai 2 seimoms ant 1/2 akro sklypo. \$85.000.

Teirautis tel. (219)-874-7428.

BUSS. OPP. — IN TOWN

Biznio Proga — Miesto

MARQUETTE PARKE parduodamas namas ir taverna. Dėl informacijos skambinti tel. 776-4956.

RESORT — RENTING

Kurortui išnuomojama

Gulfport apylinkė, St. Petersburg, Florida, išnuomojamas 2 miegamųjų butas visam žiemos sezonui. Tel. (813) 344-3053

Box 234

c/o Naujienos

1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

ELECTROS (RENGIMAI, PATAISYMAI) Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose greit, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikslai \$106 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 64th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai Lietuva ir kitus kraštus P. NEPAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškviėjimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapols, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642, - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

NAMŲ REMONTAS Langai — Dury — Porčiai — Cemento laiptai — Saligatviai ir kita. Kalbame lietuviškai Tel. 476-5635

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

J. VENCKAUSKAS REMODELING Atlieka įvairius namų taisymo darbus. Tel. 582-7606

LIETUVIS DAŽYTOJAS 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Dėkojame ir laukio ir iš vidaus Darbas garantuotas. Skambinti YA 7-9107 STASYS ŠAKINIS

CEMETERY LOTS FOR SALE Kapinių sklypai pard.

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE parduodamas dviejų kapų sklypas su paminklu. Paminklas, pilko akmens, vidutinio dydžio. Vieta: LOT No. 26, BLOCK 30, Section No. 3. Kaina 1968 metais - \$1315.00. Rašyti:

Box 234 c/o Naujienos 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608

Kviečiame visus, kurie domisi Florida,

suvažiuoti į SUNNY HILLS

spalio 27, 28 ir 29 dienomis.

Dėl informacijų kreipkitės į:

V. Belecka, Sunny Hills — 904-773-3333

M. Kiela, Chicagoje 312-737-1717

J. Mikoni, Clevelande 216-531-2190

D. Dulaiti, Detroito 313-280-2969

J. Zubavičiū, New Jersey 201-381-3198

R. Kezi, New York — 212-769-3300

PLATINIMO VAJAUS ANTROJI FAZĖ

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

Naujiems skaitytojams, užsisakantiems Naujienas iki šių metų pabaigos, duodama nuolaida. Kviečiame pasinaudoti proga.

NUO SPALIO PRADŽIOS IKI ŠIŲ METŲ PABAIGOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS SIŪSIME NAUJIEŠAS UŽ 8 DOLERIUS.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis. NAUJIEŠOS 1739 S. HALSTED ST. CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ..... dol. Pavardė ir vardas ..... Adresas .....

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ....., kuris yra naujas skaitytojas. Priede ..... dol. Pavardė ir vardas ..... Adresas .....

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė .....

• Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus ..... dol. Pavardė ir vardas ..... Adresas .....

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas ..... Adresas .....

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb. man to the top of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUND

HELP YOUR HEART

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARJA NORKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

DIAMOND HEAD RESTORANAS

SAV. ZITA IR RICARDAS SHLAUSTAS

Pietūs, vakarienė, užkandžiai — vienam, dviem ar dviems šimtam. Amerikoniški, lietuviški ir japoniški valgiai — mergvakariams, vestuvėms, krikštynoms ar laidotuvių užkandžiams.

Skambinkite Zitai arba Ricardui.
Lobster \$7.95, Strip steak \$5.50, Butt steak \$4.95.
Kugelis, dešros, įvairios žuvis, steikai, viščiukai, antys ir kitokie patiekalai.

Atdaras 7 dienas savaitėje nuo 11 val. ryto iki 2 val. po vidurnaktį.
3321 W. Columbus Drive, Chicago, Ill.
Blokas į rytus nuo 79-tos ir Kedzie)
Tel. 925-1678

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 6,000 miles to avoid wasting gasoline.

Don't be a Born Loser!